

VOORSTELLING OP ZONDAG 10 SEPTEMBER IN CONCORDIA

Bussumse verstrooiing in 1923

In 1923 was er nog geen radio, laat staan televisie. Voor verstrooiing moest men altijd de deur uit. De belangrijkste plaatsen van vermaak waren naast de jaarlijkse kermis de theaters. Theaters dienden destijds ook als bioscopen. Bussum telde vier theaters.

Theaters

Alleen bioscooptheater Flora Bio aan de Havenstraat bracht uitsluitend filmvoorstellingen. De overige theaters waren Concordia aan de Graaf Wichmanlaan, Novum aan de Vlietlaan en het Variététheater in het voormalige Hotel Vlietlaan (hoek Generaal de la Reijlaan en Vlietlaan). Daarnaast gebruikten de katholieke verenigingen de zaal

van het Vitusgebouw en de protestante verenigingen de zaal Eltheto achter de Vredekerk (toen nog geheeten hervormde kerk) voor lering en vermaak.

Films

De films hadden zeker tot 1927 nog geen geluidsspoor. Ze werden in Bussum vaak door een pianist of organist en soms zelfs met zang muzikaal begeleid. Naast Amerikaanse en Duitse waren er ook enkele Nederlandse speelfilms. Door in de film opgenomen tekstborden was de film te volgen. Rond 1905 was er in de bioscopen ook vaak een explicateur, die met de beelden mee vertelde en in de film passende geluidseffecten verzorgde, maar daar

■ Theater Novum aan de Vlietlaan.

■ Theater Concordia voor 1930.

werd in 1920 al op neergekeken: je kon toch wel lezen! Explicateurs waren er toen alleen nog bij documentaires, die de film zelfs stilzetten als hun uitleg meer tijd vergde.

Concordia

In Concordia vonden filmvoorstellingen, operette- en toneelvoorstellingen plaats. Een geliefd toneelspeler was Louis Bouwmeester. Op 24 september 1922 werd hij wegens het bereiken van de tachtigjarige leeftijd in Concordia gehuldigd na een jubileumvoorstelling van Shakespeares De koopman van Venetië, waarin hij de rol van Shylock speelde. In Concordia werden ook concerten en dansavonden georganiseerd. 's Zomers werden deze dikwijls buiten in de tuin gesitueerd. Daarnaast waren lezingen met lichtbeelden populair.

Novum

Ook Novum was een populair theater. Naast films, toneelstukken en operettes was er ook plaats voor vari en revues. De zanger Jean-Louis Pisuisse was elk jaar wel te horen in Novum. Ook zijn Bussumse collega Hens Clinge Doorenbos bracht er geregeld een liedjesprogramma

ten gehore, op de piano begeleid door zijn vrouw Bien. In revues was de cancan, maar vooral ook de charleston populair.

Overig vermaak

In de cafézalen vonden verenigingsfeesten, uitvoeringen van koren, toneel- en operetteverenigingen, onderlinge toernooien van biljart, klaverjas-, bridge-, schaak- en dam-

verenigingen en ook van schietverenigingen plaats. Daarnaast trokken biljart-, dam- en schaaksances, waarbij grootmeesters het (al dan niet simultaan) opnamen tegen plaatselijke uitdagers, veel publiek. Bij de jeugd waren de olifanten van circus Carl Hagenbeck favoriet.

Eric Bor

■ De Havenstraat met rechts bioscoop Flora Bio.

UIT DE FOTOCOLLECTIE VAN HET GEMEENTEARCHIEF

www.gooienvechthistorisch.nl 035 207 09 99 Cattenhagestraat 8, Naarden

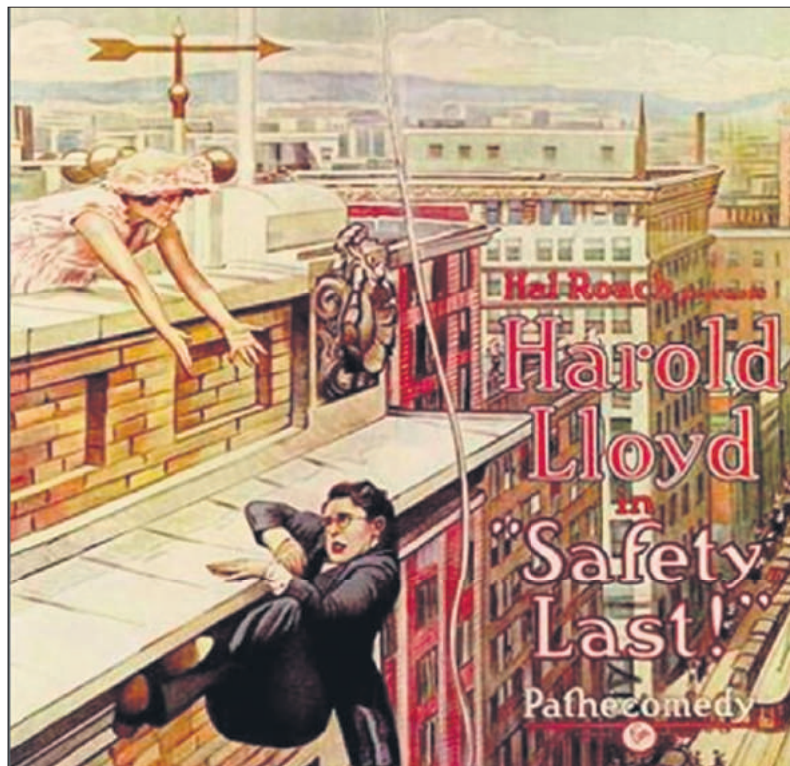
Naarden herdenkt 1673

In 1672 verklaarde de Franse Zonnekoning de oorlog aan de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden. Ook Naarden werd bezet. Onder leiding van stadhouder Willem III heroverde het Nederlandse leger de vesting in september 1673, nu 350 jaar geleden. De komende twee weekenden wordt dit in Naarden herdacht en gevierd. In de Grote Kerk herinnert een marmeren reliëf aan deze bevrijding. Op de foto zien we een groep padvinders een huldebetoon brengen aan Willem III bij dit monument.

FOTO: DIRK FRANZEN (COLLECTIE FRANZEN)

'Bussum 1923' in Concordia

Op Open Monumentendag zondag 10 september aanstaande presenteert de jubilerende Historische Kring Bussum in Theater Concordia aan de Graaf Wichmanlaan vermaak uit de jaren twintig. In een programma van 45 minuten komen een film uit de jaren twintig met piano-begeleiding, een optreden van een jaren-twintig orkest en een cursus charlestondansen voorbij. Er zijn drie voorstellingen: om 13.00 u., 14.00 u. en 15.00 u. Na afloop van elke voorstelling start een korte historische wandeling door de buurt. De toegang is vrij, zo lang er plaats is.

■ Bioscoopaffiche uit 1923.